

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 314-7/2011-MVZT/101

Ljubljana, 21. 6. 2018

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Sprememba ključnih elementov Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP pri SID - Slovenski izvozni in razvojni banki - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in drugega odstavka 17. člena Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11) na podlagi 106.1 člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije daje soglasje h Spremembam ključnih elementov Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP pri SID – Slovenski izvozni in razvojni banki d.d..

mag. Lilijana Kozlovič
Generalna sekretarka Vlade RS

Priloga:

- Sprememba ključnih elementov Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP pri SID - Slovenski izvozni in razvojni banki
- Čistopis

Prejmejo:

- SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, Ljubljana,
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Jernej Tovšak, generalni direktor, - Marlen Skarlovnik, vodja sektorja		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Zaradi potreb gospodarstva (kapitalska krepitev podjetij) sta se MGRT in SID banka v letu 2016 dogovorila o oblikovanju ukrepa finančnega inženiringa, za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP. Cilj ukrepa je omogočiti podjetjem z nizko kapitalsko ustreznostjo, da izboljšajo ročnostno strukturo dolgov, se postopno kapitalsko okrepijo in uvajajo (nov) perspektiven poslovni model. Za izvajanje Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP je bil vzpostavljen posojilni sklad z začetnim obsegom 200 milijonov EUR, od tega MGRT zagotavlja 51 milijonov evrov, SID banka pa 149 milijonov evrov. Do 31.4.2018 je bilo sklenjenih že 92 kreditnih pogodb v višini 89,6 milijonov evrov. Ukrepi v obliki posojilnih skladov finančnega inženiringa so se v preteklosti izkazali kot izjemno učinkovit ukrep za odpravo kreditnega in kapitalskega krča, tako po obsegu, vplivu na normalizacijo pogojev financiranja na oziroma pod evropsko povprečje, multiplikaciji in finančni vzdržnosti ter možnosti ponovne porabe redkih razvojnih sredstev v nasprotju z nepovratnimi (v skladu z usmeritvami večje uporabe finančnega inženiringa oziroma mešanja (blending) sredstev iz različnih virov) oziroma naslavljanju konkretnih tržnih vrzeli in prilagajanja njihovi spreminjajoči naravi. Smotrno je, da se podaljša rok za plasiranje sredstev. Izvajanje tega ukrepa, kakor tudi njegova nadgradnja s spremembo ključnih elementov (skrajnega roka prvega črpanja sredstev), je komplementarno, s ciljem zagotavljanja sinergijskih učinkov ter usklajeno s planiranim izvajanjem finančnih instrumentov v okviru Operacije "Finančni instrumenti 2014-2020".		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij Predlagani ukrep olajšuje dostop MSP predvsem do ugodnega dolžniškega financiranja investicij, omogoča kapitalsko utrjevanje MSP v ustrezni časovni dinamiki in na osnovi razvoja lastnega poslovnega modela in spodbuja naložbene aktivnosti MSP.	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi	DA/NE

	razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
--	--	--

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

DA/NE

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,

- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo upošteva 9. člen Poslovnika Vlade RS ocenjuje, da ni potrebe po sodelovanju javnosti.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Minister
Zdravko Počivalšek

OBRAZLOŽITEV

Zaradi potreb gospodarstva (kapitalska krepitev podjetij) sta se MGRT in SID banka v letu 2016 dogovorila o oblikovanju ukrepa finančnega inženiringa, za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP. Cilj ukrepa je omogočiti podjetjem z nizko kapitalsko ustreznostjo, da izboljšajo ročnostno strukturo dolgov, se postopno kapitalsko okrepijo in uvajajo (nov) perspektiven poslovni model.

Za izvajanje Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP je bil vzpostavljen posojilni sklad z začetnim obsegom 200 milijonov EUR, od tega MGRT zagotavlja 51 milijonov evrov, SID banka pa 149 milijonov evrov,. Do 31.4.2018 je bilo sklenjenih že 92 kreditnih pogodb v višini 89,6 milijonov evrov.

Ukrepi v obliki posojilnih skladov finančnega inženiringa so se v preteklosti izkazali kot izjemno učinkovit ukrep za odpravo kreditnega in kapitalskega krča, tako po obsegu, vplivu na normalizacijo pogojev financiranja na oziroma pod evropsko povprečje, multiplikaciji in finančni vzdržnosti ter možnosti ponovne porabe redkih razvojnih sredstev v nasprotju z nepovratnimi (v skladu z usmeritvami večje uporabe finančnega inženiringa oziroma mešanja (blending) sredstev iz različnih virov) oziroma naslavljanju konkretnih tržnih vrzeli in prilagajanja njihovi spreminjajoči naravi. Smotno je, da se podaljša rok za plasiranje sredstev.

Izvajanje tega ukrepa, kakor tudi njegova nadgradnja s spremembo ključnih elementov (skrajnega roka prvega črpanja sredstev), je komplementarno, s ciljem zagotavljanja sinergijskih učinkov ter usklajeno s planiranim izvajanjem finančnih instrumentov v okviru Operacije "Finančni instrumenti 2014-2020".

Spremembe Ključnih elementov ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP

V poglavju I. KLJUČNI ELEMENTI UKREPA FINANČNEGA INŽENIRINGA se besedilo 5. točke: »Obdobje prve porabe sredstev« spremeni tako, da po novem glasi:

»Skrajni rok za odobritev in nakazilo kreditov bo 31. 12. 2025.»

KLJUČNI ELEMENTI UKREPA FINANČNEGA INŽENIRINGA ZA SPODBUJANJE POSLOVANJA IN KAPITALSKEGA UTRJEVANJA MSP (Čistopis z dne 22.5.2018)

I. UVOD

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) in SID banka, d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: SID banka) sta dne 10. 9. 2013 sklenila Pogodbo št. 2130-13-9035/131049 o financiranju in izvajanju Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje razvoja malih in srednje velikih podjetij, v okviru katere MGRT zagotavlja 120 milijonov EUR sredstev državnega proračuna, SID banka pa 380 milijonov EUR sredstev lastnih virov za delovanje posojilnega sklada za začetnim proračunom 500 milijonov EUR.

Zaradi potreb gospodarstva (kapitalska krepitev podjetij) sta se MGRT in SID banka dogovorila da se oblikujeta nov ukrep finančnega inženiringa, pri čemer bo MGRT sredstva državnega proračuna za njuno izvajanje zagotovil s prerazporeditvijo največ 51 milijonov EUR iz Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje razvoja malih in srednje velikih podjetij, kar bosta MGRT in SID banka zagotovila s sklenitvijo dodatka k zgoraj navedeni pogodbi ob sklenitvi pogodbe za izvajanje Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP. Ukrep je tudi skladen s Programom izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za obdobje 2015-2020, zlasti z ukrepom spodbujanja rasti in razvoja MSP ter v okviru tega z ukrepom spodbujanja naložb MSP in zagotavljanja obratnega kapitala s tem v zvezi.

Naslovljene tržne vrzeli glede na makro-finančne razmere

Kljub razdolževanju, ki poteka deloma tudi zaradi vrednotenja ne le zmanjševanja dolga, nekatera podjetja ostajajo močno zadolžena. Presežni dolg v podjetjih po nekaterih ocenah znaša v letu 2014 tudi do 10 mrd EUR (npr. J.P. Damijan). Interne ocene SID banke kažejo na kapitalsko vrzel okoli 5 mrd EUR, ob upoštevanju le podjetij, ki so svoje dolgove zmožna odplačati.

Kreditna aktivnost še vedno pada, čeprav se moč upadanja upočasnjuje. Zdi se, da se namesto širjenja aktivnost banke, ki so pridobila dodatna sredstva iz naslova sanacije, prešle v agresivno cenovno politiko, vendar predvsem na segmentu podjetij z dobro bonitetno oceno.

Analize SID banke na podjetniški ravni kažejo, da je rast dobičkov v letu 2014 osredotočena predvsem pri visoko produktivnih podjetjih, ki pa se hkrati razdolžujejo. Manj produktivna podjetja se ne razdolžujejo, temveč znižujejo svojo aktivnost. To je sicer pričakovano, naloga javno-spodbujevalnega sistema v tem okviru pa je, da preprečuje, da bi se visoko produktivna in perspektivna podjetja znašla v pasti prezadolženosti.

Ocene tržne vrzeli na področju financiranja MSP so še posebno velike: 3,6 mrd EUR (PwC, 2015), 4,5 mrd (interne ocene SID banke za 2014). Vse presežno povpraševanje sicer ni kreditno sposobno, je pa spodbuda za širjenje aktivnosti javno-spodbujevalnega sistema na tem področju. Mednarodne primerjave (Evropska komisija) kažejo, da so MSP glede dostopa do financiranja v Sloveniji med najbolj prizadetimi v evrskem območju.

Interne anketne ocene SID banke (2014) kažejo, da so med posameznimi vrstami kreditov MSP najbolj omejeni pri dolgoročnem financiranju. Med dejavniki ki omejujejo financiranje sta iz anket izšla kot najbolj izrazita nenaklonjenost tveganju komercialnih bank in previsoke

zahteve po zavarovanju. Ostali dejavniki, vključno z velikostjo obrestnih mer so manj omejevalni.

Predlagani ukrep sledi usmeritvi 28 Slovenske industrijske politike, sprejete na Vladi 6.2.2013, Sklep št. 31000-1/2013/5: Podpora rasti in razvoju podjetij ter širitvi na tuje trge preko dolžniških virov financiranja (instrumenti finančnega inženiringa: subvencioniranje obrestnih mer, mikrokrediti, mikrogarancije, krediti in mezzanine krediti, garancije...).

MGRT je v sodelovanju s SID banko oblikoval »Ukrep finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP« (v nadaljevanju: ukrep finančnega inženiringa). V ta namen bo pri SID banki vzpostavljen posojilni sklad, kot posebni podračun (brez lastnosti pravne osebe) za namen ugodnega dolžniškega financiranja mikro, malih in srednje velikih podjetij (v nadaljevanju: MSP).

Namen ukrepa je dvojen. Prvi namen, v skladu s cilji razvojne politike, je delovanje na tržnih vrzelih, kjer poslovni sektor sam ne deluje, ali ne dosega zadostnih rezultatov obsega: investicije, raziskave, razvoj, inovacije in dolgoročni obratni kapital.

Drugi cilj, ki dodaja glavno vsebino produkta glede na trenutne potrebe gospodarstva, je omogočiti podjetjem z nizko kapitalsko ustreznostjo, da izboljšajo ročnostno strukturo dolgov, se postopno kapitalsko okrepijo in uvajajo (nov) perspektiven poslovni model. Ob izteku finančne pomoči morajo biti ta podjetja morajo sposobna dostopati do virov financiranja pri komercialnih bankah. S tem produkt v osnovi prispeva k spodbujanju prestrukturiranja perspektivnih podjetij, oziroma nadlajnjemu razvoju podjetij na osnovi njihovih zdravih jeder. Produkt je zato namenjen le segmentu podkapitaliziranih podjetij, kar formalno pomeni delež kapitala v sredstvih manjši od 40%.

Za doseganje teh ciljev mora produkt končnemu koristniku nuditi ustrezne pogoje, ki delujejo stimulativno, hkrati pa so uokvirjeni v daljše časovno obdobje:

1. Ugodni kreditni pogoji s sorazmerno nizko obrestno mero, na ciljnih segmentih nižjo od referenčne tržne obrestne mere za evrsko območje (v okviru pravil dovoljene državne pomoči).
2. Vir bo na razpolago na zelo dolge ročnosti, od 8 pa do 12 let.
3. Dolg moratorij na odplačevanje glavnice, od 4 do 6 let, bo podjetjem omogočil prehodno razbremenitev denarnega toka, kar bo podjetju omogočilo ustrezen odlog za vzpostavitev novega poslovnega modela oziroma potenciala iz novih investicij.
4. Dostopnost do možnosti financiranja za podjetja s sorazmerno nizko bonitetno oceno in tista, ki so pred nedavnimi zaključila postopke finančnega prestrukturiranja in praviloma nimajo več dostopa do bančnega financiranja.
5. Nizka zahtevana raven minimalnega zavarovanja kredita in enostavnost: nepremičnine in / ali predmet zavarovanja. Zavarovanje v principu ni omejujoč dejavnik za dostopanje do posojil, je pa kakovost zavarovanj na ustrezen način vključena v cenovno politiko produkta.

Zaradi ugodnosti produkta je potrebno kreditjemalca spodbujati k postopnemu kapitalskemu utrjevanju podjetja z ustreznimi zavezami z njegove strani. Podjetje mora vzdrževati razmerje kapital/sredstva nad referenčnimi vrednostmi: 20% ob odobritvi, z linearnim povečevanjem v obdobju kredita na 40% ob dospelju kredita. V primeru, da v posameznem letu razmerje kapital/sredstva pade pod referenčno, se aktivira prepoved distribucije dobička.

Postopek oblikovanja in izvajanja ukrepa poteka skladno z določili Zakona o javnih financah (ZJF-UPB4) (Uradni list Republike Slovenije, št. 11/11-UPB4, 14/2013 popr., 101/13 in 55/15 – ZFisP), Uredbe o postopkih, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list Republike Slovenije, št. 56/11), Zakona o

izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (ZIPRS1314) (Uradni list Republike Slovenije, št. 104/2012 in 46/2013, 56/2013-ZŠtip-1, 61/2013), Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 – ZRTVS-1A, 25/14 – ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C, 95/14, 14/15, 46/15 in 55/15) in Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 96/15).

Skladno s 106. I členom ZJF-UPB4 bo za izvajanje ukrepa finančnega inženiringa MGRT s SID banko sklenilo neposredno pogodbo. Za sklenitev pogodbe mora, skladno z drugim odstavkom 17. člena Uredbe o postopkih, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog, MGRT pridobiti soglasje Vlade Republike Slovenije glede ključnih elementov ukrepa finančnega inženiringa, ki so opredeljeni v ZJF-UPB4 in vključujejo:

- naložbeno strategijo in načrtovanje, vključno z določenim multiplikatorjem denarnih sredstev;
- določbe za spremljanje izvajanja in poročanja;
- določen namen porabe dodeljenih sredstev;
- izdelan program porabe teh sredstev;
- določeno obdobje porabe sredstev;
- določen način ponovne uporabe tistih sredstev, ki se povrnejo iz naložb, financiranih s povratnimi sredstvi ali ostanejo po izpolnitvi vseh obveznosti ter rok za vračilo povratnih sredstev;
- obrestno mero za povratna sredstva;
- pogoje prispevka iz državnega proračuna v instrumente finančnega inženiringa;
- politiko prekinitve instrumenta finančnega inženiringa za prispevek iz državnega proračuna;
- podlago za izvajanje revizij.

Soglasje Vlade RS h ključnim elementom ukrepa finančnega inženiringa predstavlja osnovo za sklenitev pogodbe o financiranju in izvajanju Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP.

Predvideni rok za sklenitev pogodbe o financiranju med MGRT in SID banko je januar 2016.

II. KLJUČNI ELEMENTI UKREPA FINANČNEGA INŽENIRINGA

1. Naložbena strategija in načrtovanje, vključno z določenim multiplikatorjem denarnih sredstev

Za namen prve uporabe sredstev posojilnega sklada je načrtovanih več kreditnih linij SID banke za financiranje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP, bodisi so oblike naložb posojilnega sklada neposredni in samostojni krediti SID banke z/brez statusa državne pomoči. Predvidena je uporaba splošnih skupinskih izjem, kot so urejene z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014, bodisi so oblike naložb posojilnega sklada neposredni in samostojni krediti SID banke z/brez statusa pomoči *de minimis*. Predvidena je uporaba pravila *de minimis*, kot je urejeno z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013¹.

Geografsko bodo krediti omejeni na kreditojemalce s sedežem v Republiki Sloveniji, ki bodo projekte izvajali na ozemlju Republike Slovenije. Zaradi pravil državnih pomoči bodo lahko do kreditov dostopale tudi kapitalske družbe s sedežem v drugi državi članici, vendar le za naložbo v Republiki Sloveniji in pod pogojem, da je najkasneje ob prvem črpanju kredita vpisana v davčni register, ki ga vodi Finančna uprava Republike Slovenije (FURS).

¹ Uradni list Evropske unije L 352, 24. 12. 2013, str. 1.

Kreditni ne bodo omejeni pogožno z izjemo izključenih sektorjev kot izhaja iz pravil državnih pomoči in namenov porabe sredstev v primeru zadolžitve pri mednarodnih razvojnih finančnih institucijah (npr. Evropska investicijska banka).

Kreditodjemalci bodo MSP (natančnejša opredelitev je v točki 3 v nadaljevanju).

Kreditno tveganje posojilnega sklada bo odvisno od kreditne kvalitete MSP-jev. Prav tako so predvidena slabša zavarovanja, saj imajo MSP-ji večino premoženja že zastavljenega, kar pomeni višjo realizirano izgubo (LGD, ang. loss given default) ob morebitnem pojavu insolventnosti posameznega kreditodjemalca.

Za ocenjevanje izgub iz kreditnega tveganja, ki je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika, ne glede na razlog neizpolnitve te obveznosti, ima SID banka oblikovano lastno metodologijo, ki ustrezno krije pričakovane izgube iz naslova kreditnega tveganja. V skladu z MSRP so dolžniki razvrščeni posamično ali v skupine za skupinsko ocenjevanje izgub iz kreditnega tveganja. SID banka bo za namen posojilnega sklada oblikovala novo skupino za ocenjevanje izgub iz kreditnega tveganja.

Odobrovanje kreditov bo temeljilo na presoji kreditodjemalca.

Kredite bo odobraval SID banka samostojno in neposredno.

Kreditni bodo zavarovani, pri čemer kvaliteta zavarovanja ni omejujoč dejavnik. Za razliko od nepovratnih sredstev, kjer ob odsotnosti zavarovanja celotno tveganje prevzame dajalec subvencij, ukrep finančnega inženiringa pomeni povratno obliko financiranja ob delitvi tveganja med deležniki, ki deluje multiplikativno na vložena sredstva državnega proračuna. Kvaliteta zavarovanja se pri kreditih iz posojilnega sklada upošteva v višini pomoči de minimis in višini obrestne mere (obresti so prihodek posojilnega sklada in se uporabijo za kritje eventualnega negativnega rezultata posojilnega sklada oz. se v primeru pozitivnega rezultata ob likvidaciji posojilnega sklada povrnejo v proračun RS).

Obrestna mera kreditov se bo oblikovala na način, da ne bo stimulatивnejša od komercialnih finančnih pogojev financiranja za najkvalitetnejša podjetja. Obrestna mera kreditov bo spremenljiva in bo enaka seštevku referenčne obrestne mere 6-mesečni EURIBOR in nespremenljivega pribitka. Slednji bo diferenciran ali nediferenciran glede na kreditno tveganje končnega prejemnika. V primeru negativne referenčne obrestne mere se šteje, da je 6-mesečni EURIBOR enak nič.

Po ročnosti bodo krediti dolgoročni z obveznim moratorijem. Moratorij vedno znaša polovico ročnosti kredita.

Omejitve financiranja predstavljajo pravila dovoljenih državnih pomoči in eventualno nameni porabe virov mednarodnih razvojnih finančnih institucij, če bi SID banka kredit financirala s sredstvi virov mednarodnih razvojnih finančnih institucij.

Naložbenje prostih sredstev posojilnega sklada bo skladno s 24. členom Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog.

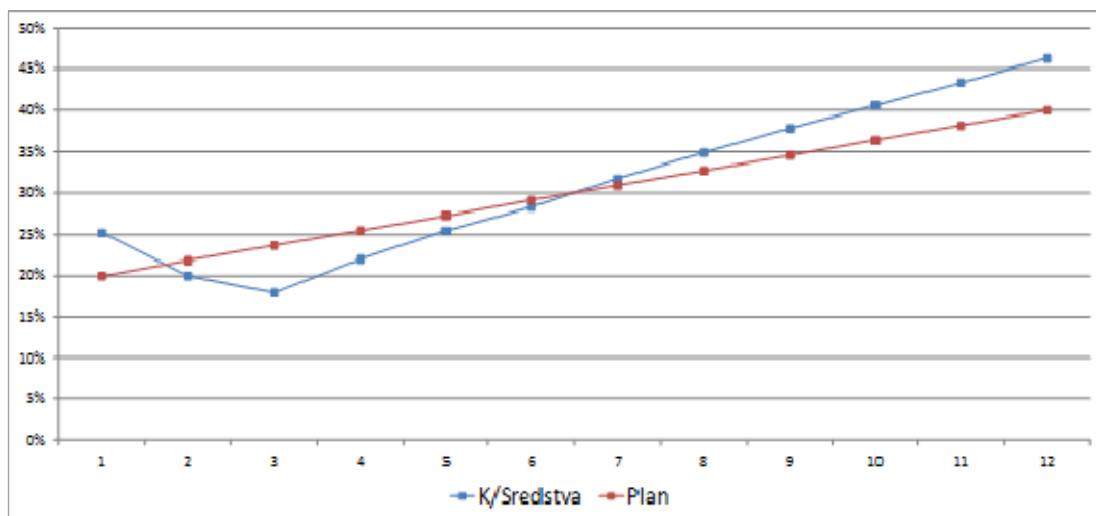
Predvideni multiplikator sredstev državnega proračuna znaša za vplačana sredstva državnega proračuna v posojilni sklad največ 1 : 3,92. Le-to pomeni, da bo en evro iz prispevka državnega proračuna ustvaril največ 3,92 evrov novih kreditov. V primeru ponovne porabe bo lahko multiplikator sredstev državnega proračuna ustrezno višji.

Podjetje je spodbujeno k povečevanju svoje kapitalske ustreznosti tako, da se v primeru znižanja pod pogodbeno določeno mejo deleža kapitala v sredstvih sprožijo pogodbene določbe, ki (razen zakonskega minimuma) podjetje prisilijo, da ves dobiček namenja povečevanju kapitala. Ta določba ostaja v veljavi vse dokler minimalna meja kapitalske ustreznosti ni presežena (npr.) v letnih izkazih podjetja in se aktivira vsakič znova, kadar podjetje ne posluje nad minimalno zahtevano rastjo kapitalske ustreznosti podjetja. V posebne pogoje, ki veljajo za vsa podjetja, se poleg prepovedi delitve dobička, kadar je stopnja kapitaliziranosti pod načrtovano, vključijo še druge omejitve, kot so, ne pa zgolj, omejevanje stroškov, pravica banke do revizije poslovanja, dolžnost razkritja itd.

Meja minimalne kapitalske ustreznosti je določena s premico, ki določa 20% delež kapitala v sredstvih ob začetku posojila do 40% deleža ob koncu posojila. Predvideva se, da bo podjetje po doseženem 40% deležu kapitala v sredstvih lahko pridobivalo vire pri komercialnem sektorju. Začetni nivo 20% je nekoliko nad formalno mejo, ki določa podjetje v težavah, z namenom čim hitrejšega doseganja vsaj minimalne kapitalske ustreznosti, tudi z vidika vsaj minimalne dodatne zaščite upnikov. S tem se zasleduje tudi cilj neizrivanja poslovnih bank (non-crowding out) oziroma obratno – vključuje se jih v financiranje podjetij, potem ko ta dosežejo ustrezne standarde (crowd-in).

Ker je minimalna meja kapitalske ustreznosti v naprej znana in narašča skozi čas, si bo podjetje, ki želi deliti dobiček, prizadevalo ohranjati, če mu poslovanje to omogoča, ustrezno rezervo kapitala nad minimalno kapitalsko ustreznostjo. V tem primeru bi povečevala kapitalsko ustreznost nad predvideno minimalno dinamiko. Po drugi strani pa bi lahko bila v principu nekatera podjetja že v začetku, ali v obdobju izvajanja investicije, ko nov poslovni model še ne more dajati pričakovanih rezultatov, dolg pa je že nastal, podvržena opisani omejitvi. V normalnih razmerah bi taka omejitev podjetje spodbujala k ukrepom za čim hitrejšo povečevanje deleža kapitala.

Primer: V spodnjem primeru, kjer je prikazan delež kapitala v sredstvih podjetja v odnosu do števila let po prejemu posojila, raven kapitala v sredstvih sprva upade pod zahtevano raven kar je posledica povečanja dolga in s tem sredstev zaradi posojila. Po šestem letu se raven kapitala v sredstvih dvigne nad zahtevano, ob zapadlosti posojila pa je precej nad zahtevano ravno. Od prvega do šestega leta tako velja omejitev glede delitve dobička ter druge omejitve, od takrat dalje pa ne.

2. Spremljanje izvajanja posojilnega sklada in poročanje

MGRT bo v pogodbi s SID banko dogovoril poročanje skladno z določbo 20. člena Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog. Poročila o delovanju sklada bodo mesečna ter letna. Imenovala se bo tudi delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov MGRT, SID banke in Ministrstva za finance, ki bo skrbela za spremljanje delovanja posojilnega sklada. Skupina se bo sestajala praviloma četrtno in delovala skladno s poslovnikom.

3. Namen porabe sredstev posojilnega sklada

Namen ukrepa finančnega inženiringa je ugodno financiranje MSP.

Cilji ukrepa finančnega inženiringa so

- olajšati dostop MSP predvsem do ugodnega dolžniškega financiranja investicij
- omogočanje kapitalskega utrjevanja MSP v ustrezni časovni dinamiki in na osnovi razvoja lastnega poslovnega modela in
- spodbujati naložbeno aktivnosti MSP.

Ciljna skupina prejemnikov so kapitalske družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovljene po Zakonu o gospodarskih družbah s statusom mikro, malega ali srednje velikega podjetja, kot so opredeljena v Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014, Priloga I, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- v povprečju zaposluje najmanj 2 zaposlena
- deluje najmanj dve polni leti
- razmerje med kapitalom in viri sredstev je največ 0,4 in najmanj 0,125.

V kolikor izpolnjujejo zgornje pogoje bodo, zaradi uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014, lahko do kreditov dostopale tudi kapitalske družbe s sedežem v drugi državi članici, vendar le za naložbo v Republiki Sloveniji, in pod pogojem, da so najkasneje ob prvem črpanju kredita vpisane v davčni register, ki ga vodi Finančna uprava Republike Slovenije (FURS).

Primerne vsebine za financiranje so naložbe v opredmetena in/ali neopredmetena sredstva za namen tehnološke inovacije (proizvodnja novih proizvodov ali storitev, izboljšani proizvodni procesi) ali za povečanje proizvodnih zmogljivosti obstoječih proizvodov ali storitev in zaposlovanje. Navedeno bo pokrito skladno z dovoljenimi državnimi pomočmi. Primerne vsebine za financiranje so tudi operativni izdatki kreditojemalca. Navedeno bo pokrito skladno s pomočjo »de minimis«.

4. Program porabe sredstev iz prispevka državnega proračuna

MGRT zagotovi vplačilo sredstev za izvajanje ukrepa finančnega inženiringa v višini 51 milijonov evrov iz Bilance B državnega proračuna, proračunske postavke 131049, Spodbujanje tehnološko razvojnih projektov; Ukrepi 2130-13-9035. Gre za pravice porabe, ki jih MGRT že zagotavlja skladno s Pogodbo št. 2130-13-9035/131049 o financiranju in izvajanju Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje razvoja malih in srednje velikih podjetij, sklenjeno med MGRT in SID banke dne 10. 9. 2015. Zato soglasje vlade h ključnim elementom Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP pomeni prerazporeditev 51 milijonov EUR iz Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje razvoja malih in srednje velikih podjetij na Ukrepi finančnega inženiringa za spodbujanje naložb, poslovanja in kapitalskega utrjevanja MSP. Ker MGRT sredstva za izvajanje ukrepa izvaja s prerazporeditvijo sredstev iz obstoječega ukrepa, dodatnih obremenitev državnega proračuna glede na pogodbeno že prevzete ne bo.

Za izvajanje ukrepa finančnega inženiringa bo vzpostavljen posojilni sklad z začetnim obsegom do 200 milijonov EUR. Posojilni sklad se bo vzpostavil in vodil v obliki posebnega podračuna znotraj SID banke, ki bo zagotavljala od drugega poslovanja SID banke ločene evidence naložb in obveznosti posojilnega sklada ter prihodkov in odhodkov posojilnega sklada.

Razmerja med viri posojilnega sklada bodo aplicirana na raven posameznega kredita iz sredstev posojilnega sklada. Delež sredstev državnega proračuna v financiranju kredita je najmanj 25,5 %.

Vplačilo sredstev SID banke bo zagotovljeno v skladu z dinamiko odobrevanja in črpanja odobrenih kreditov.

5. Obdobje prve porabe sredstev

Skrajni rok za odobritev in nakazilo kreditov bo 31. 12. 2025.

6. Način ponovne uporabe tistih sredstev, ki se povrnejo iz kreditov ali ostanejo po izpolnitvi vseh obveznosti ter rok za vračilo povratnih sredstev

Posojilni sklad bo vzpostavljen za obdobje 12 let od dneva vplačila MGRT (sredstva iz prispevka državnega proračuna).

Datumi zapadlosti kreditov posojilnega sklada bodo zaradi specifičnosti instrumenta podpore kapitalskega utrjevanja MSP daljše od obdobja, za katerega se vzpostavlja posojilni sklad.

Sredstva, ki se bodo vrnila iz kreditov bodo namenjena novim kreditom skladno z namenom in cilji ukrepa finančnega inženiringa ter ciljnim skupinami končnih prejemnikov. Za namen ponovne porabe bodo v okviru spremljanja posojilnega sklada dogovorjene morebitne nove kreditne linije SID banke glede na prepoznane vrzeli financiranja MSP.

7. Obrestna mera za povratna sredstva

MGRT bo sredstva iz prispevka državnega proračuna vplačal v posojilni sklad v obliki posojila z ročnostjo 12 let od dneva nakazila ter s spremenljivo obrestno mero, ki je enaka seštevku referenčne obrestne mere 6-mesečni EURIBOR in nespremenljivega pribitka v višini 0,00 %. V primeru, da je referenčna obrestna mera 6-mesečni EURIBOR negativna, se šteje, da je referenčna obrestna mera 6-mesečni EURIBOR enaka nič. Vračilo glavnice in plačilo obresti bo vezano na likvidacijo posojilnega sklada, ki bo podrobneje opredeljena v pogodbi med MGRT in SID banko na osnovi določb 29. člena Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog.

Višina vrnjene glavnice bo vezana na rezultat posojilnega sklada, kar bo podrobneje opredeljeno v pogodbi med MGRT in SID banko na osnovi določb 23. člena Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog.

8. Pogoji prispevka iz državnega proračuna v instrumente finančnega inženiringa

Sredstva vplačana iz državnega proračuna se lahko uporabljajo le v skladu z opredeljenimi nameni in ciljno skupino. Razmerja med viri posojilnega sklada na ravni posameznega kredita iz sredstev posojilnega sklada se izvaja v razmerju 1:3,92.

Obrestna mera kreditov je spremenljiva in je enaka seštevku referenčne obrestne mere 6-mesečni EURIBOR in nespremenljivega pribitka. Slednji je lahko diferenciran ali nediferenciran glede na kreditno tveganje končnega prejemnika.

V kolikor je obrestna mera ob odobritvi kredita nižja od referenčne obrestne mere na osnovi Sporočila Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (2008/C 14/02) kredit predstavlja državno pomoč ali pomoč de minimis za končnega prejemnika. Dajalec državne pomoči ali pomoči de minimis je SID banka, in sicer na osnovi posebnih pogojev financiranja prejemnikov, izdanih na podlagi Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki (Uradni list RS, št. 56/08, 20/09 in 25/15 – ZBan-2), kot sheme pomoči, s katero upravlja SID banka. Skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Ur.l. RS, št. 37/2004) bo SID banka k posebnim pogojem financiranja prejemnikov pridobila mnenje Ministrstva za finance o skladnosti. Posebni pogoji financiranja bodo priglašeni kot državna pomoč po Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 ali pomoč »de minimis« po Uredbi Komisije (EU) št. 1407/2013. Pred izdajo mnenja o skladnosti SID banka ne bo odobrvala kreditov.

SID banki od vključno dneva sklenitve pogodbe z MGRT pripada nadomestilo za upravljanje posojilnega sklada v višini 1,3% p.a. od pogodbeno dogovorjenih zneskov financiranja končnih prejemnikov (glavnice) za kredite odobrene od datuma sklenitve pogodbe z MGRT, ki na dan obračuna niso odpoklicani ali poplačani. Obračunski dan je zadnji dan posameznega meseca. Nadomestilo se obračunava mesečno, na zadnji dan posameznega meseca za tekoči mesec. Nadomestilo za upravljanje posojilnega sklada se izplačuje iz posojilnega sklada četrtletno, in sicer zapade v plačilo najkasneje v 15 dneh tekočega meseca za preteklo trimesečje.

9. Politika prekinitve instrumenta finančnega inženiringa za prispevek iz državnega proračuna

V skladu s 25. členom Uredbe o postopkih, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog bo MGRT zahtevalo vračilo sredstev, če le ta ne bodo porabljena v skladu z dinamiko, določeno v pogodbi med MGRT in SID banko. Pogoji za delen ali celoten umik bodo opredeljeni v pogodbi.

10. Podlaga za izvajanje revizij

Pogodba med MGRT in SID banko bo vsebovala določbe, ki bodo omogočale MGRT in pristojnim državnim nadzornim in revizijskim organom dostop do podatkov in dokumentacije, ki bo potrebna za nadzor nad izvajanjem posojilnega sklada in nad namensko porabo sredstev posojilnega sklada.